

KESKKONNAMINISTEERIUM

LIFE

loodus ja elurikkus

Merike Linnamägi

Keskkonnaministeerium

Looduskaitse osakonna nõunik

29.05.2023

LIFE - loodus ja elurikkus

Lubatud projektitüübid on:

- **Parimate tavade juurutamine** - kasutatakse tuntud, sobivaid ning kuluefektiivseid lahendusi. Projekti tulemusi tuleb seirata ja teavitustööd teha.
- **Katseprojektid** - katsetatakse meetodeid või tehnikaid, mida pole varasemalt kasutatud, kuid mis võiks anda eelised võrreldes praegu kasutusel olevate praktikatega, ning mida saaks hiljem rakendada suuremal skaalal.
- **Demonstratsiooni projektid** - kasutatakse, testitakse ja hinnatakse meetodeid, mis on uued või selles kontekstis tundmatud, ning mida saaks rakendada mujal sarnastes oludes.

Vaid teadlikkusele suunatud projektid ei ole enam abikõlblikud.

loodus ja elurikkus – teemad

Looduse ja elurikkuse
valdkond

“Space for Nature”
Ruumi loodusele

“Safeguarding our species”
Kaitseme oma liike

loodus ja elurikkus – prioriteedid (1)

- **Parandada loodus- ja linnudirektiivi elupaigatüüpide või liikide kaitsestaatust, keskendudes neile, mille staatus on ebasoodne või halb ning trend vähenev ([LINK](#)).**
- Liikide ja elupaikade puhul, mis ei ole eelmainitud direktiivides eelistatakse liike, mis on **EL punase nimestiku hinnangu alusel suures väljasuremisohus ([LINK](#)).**
- Võõrliigid, mis on määruse 1143/2014 alusel lisatud **ühtsesse EL võõrliikide nimekirja.**
- Võõrliigid, mis ohustavad loodus- või linnudirektiivi liike või elupaiku või muid olulisi liike, mis on **EL punase nimestiku hinnangu alusel suures väljasuremisohus.**

loodus ja elurikkus – prioriteedid (2)

Projektid, mis:

- suurendavad **kaitstava või rangelt kaitstava maa või mereala hulka;**
- viivad ellu liikmesriikide **liikide ja elupaikade taastamiseesmärke;**
- taastavad **rikutud ja süsinikurikkaid elupaiku**, vähendavad **looduskatastroofe;**
- parandavad **majandatavate metsade** vastupanu ja tervist;
- aitavad peatada **tolmeldajate vähenemise;**
- toovad **looduse tagasi põllumajandusmaastikku;**
- muudavad **linnad ja linnalähedased alad looduslikumaks;**
- **mõõdavad looduse hüvesid ja nende väärtust** ning lisavad need otsustusprotsessidesse

Kaks projektiteemat mis vajavad spetsiifilisi ja mõõdetavaid (SMART) tulemuspõhiseid eesmärke

Projekti teema 1

“Ruumi loodusele”: alapõhised looduskaitse- ja taastamistegevused

Projekti teema 2

“Kaitseme oma liike”: tegevused konkreetsete liikide kaitseks

EL poliitikaprioriteetid looduse ja elurikkuse suunal

Prioriteet 1: Taotlus aitab kaasa ELi loodust ja elurikkust käsitlevate õigusaktide eesmärkidele, eelkõige keskendudes ELi linnu- ja loodusdirektiivile (sh Natura 2000 võrgustikule) ning invasiivsete võõrliikide määrusele 1143/2014

Prioriteet 2: Taotlus aitab kaasa järgmiste strateegiate eesmärkide täitmisele:
ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2030;
üleeuroopaline looduskaitsealade võrgustik; ELi taastamiskava

LIFE - loodus ja elurikkus

Üldiselt maksimaalne kaasrahastuse määr on 60%.

Vaid **prioriteetsete liikide ja elupaikade** kaitsele suunatud projektile võimalik taotleda kaasrahastusmäär **kuni 75%**.

Projekt saab taotleda kaasrahastusmäär **kuni 67%** kui keskendub nii **prioriteetsetele kui muudele liikidele või elupaikadele.**

Vt täpsemalt kõiki prioriteete juhises lk 35.

Projekti maksimaalne pikkus on 10 aastat.

Tehtud investeeringu eluiga vähemalt 30 aastat.

liigid ja elupaigad, projektialad ja kaardid

Eraldi projektilisad – ärge unustage lisada!

Liikide ja elupaikade puhul andke piisav taustainfo seisundi ja probleemide kohta.

Alapõhiste tegevuste puhul:

- kirjeldage iga projektiala (suurus, kaitsestaatus, elupaigad, maakasutus, maaomand jms);
- lisage korrektsed kaardid, kust on selgelt aru saada tegevuste asukohad, kaitstavate alade piirid ja kui erinev, siis projektiala piir.

Esitatud kaarte võrreldakse andmebaasis (<http://natura2000.eea.europa.eu/>) olevatega.

Eraldi põhjendamist vajavad tegevused...

- Tegevused väljaspool Natura 2000 alasid on lubatud teatud tingimustel (lk 16)
- Liikide taas-, ümber-, tugiasustamisele ja *ex situ* liigikaitsetegevustele on täpsed tingimused (lk 17-18)
- Maa ostule, lühi- ja pikaajalisele rendile, ning ühekordsetele maaomanikele suunatud toetustele on omad tingimused (lk 18-20)
- Infrastruktuuri investeringutele on mitmeid piiranguid ning külastus-
infrastruktuur ei ole üldjuhul abikõlblik (lk 20).

LIFE - loodus ja elurikkus

Korduvad tegevused- tegevused, mis vajavad kordamist vähemalt kord aastas.

Juba toimuvad korduvad tegevused **ei ole** abikõlblikud.

Alustatavad korduvad tegevused võivad olla abikõlblikud. Taotleja peab seletama, kuidas korduvaid tegevusi ellu viiakse peale projekti lõppu ning kust neid rahastatakse.

LIFE - loodus ja elurikkus

Sisseostetavad tööd ja teenused **ei tohiks olla üle 30% projekti eelarvest.**

Kui need hakkavad nii suureks minema, siis tuleks kaaluda nende tööde tegija kaasamist projekti partnerina või on vaja väga selgeid põhjendusi, miks see nii korraldatud on.

LIFE - loodus ja elurikkus

Projekti tuleb sisse kirjutada projekti tegevuste tulemuste seire.
Seire peab sisaldama konkreetseid mõõdetavaid indikaatoreid.

Samuti on kohustuslik
teavitustöö projektist ja selle
tulemustest projekti jooksul.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Merike Linnamägi

Merike.linnamagi@envir.ee

NB! Tähtaeg on 6.09.2023
kell 18.00 Eesti aja järgi

Tulemused: veebruar 2024,
lepingud mai-juuni 2024